

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Mariëlle Paul, Staatssecretaris Funderend Onderwijs en Emancipatie

Betreft: internetconsultatie wetvoorstel toezicht informeel onderwijs

Poederoyen, 6 januari 2025

Geachte staatssecretaris,

De kerkenraad van de Hersteld Hervormde gemeente te Poederoyen & Loevestein wil graag zijn reactie geven op uw wetsvoorstel over het toezicht op informeel onderwijs.

Als christelijke gemeente geloven we in God zoals Hij zich in de Bijbel aan ons bekendmaakt. God kwam door Zijn Zoon Jezus Christus tot ons mensen (kerst!). Hij kwam om mensen vergeving te schenken en eeuwig leven te geven. Vandaag spreekt God door de Bijbel tot ons. De kern van het christelijke geloof is dan ook als eerste God liefhebben en daarbij de ander liefhebben zoals we onszelf liefhebben. Die ander is elk mens ongeacht geloof, afkomst, seksuele geaardheid etc. Vanuit die houding leven wij als kerkelijke gemeente. De Bijbel geeft daarvoor leefregels. Die regels zijn goed voor de mens en voor de maatschappij. Als gemeente onderwijzen wij daaruit.

Als kerkelijke gemeente begrijpen we dat oproepen tot geweld en het bedreigen van de openbare orde en veiligheid door de overheid moet worden betreden. Het is terecht dat als dat nodig is, hiervoor wetgeving wordt ontwikkeld. Wij zijn wel van mening dat bestaande (strafrecht) wetgeving al voldoende handvatten biedt om dit te bestrijden. Tegelijk benadrukken wij dat het aanzetten tot haat en geweld binnen onze gemeenschap niet gebeurt. Dat past niet binnen het christelijke leven.

Deze nieuwe wet is in onze optiek dan ook zeer problematisch. Het nieuwe wetsvoorstel 'toezicht informeel onderwijs' mist een heldere probleemanalyse en mist daardoor een doelgerichte aanpak. Elke vorm van onderwijs, van scouting tot zondagschool, wordt onder toezicht geplaatst zonder dat daarmee helder is of deze vormen van onderwijs deze problemen kennen en of problemen hiermee worden opgelost.

Het wetsvoorstel verlegt verder de focus van veiligheid en openbare orde naar bescherming van het kind met de nadruk op 'sociale veiligheid' vervat in de norm 'discriminatie'. Hiermee wordt een objectieve norm, namelijk die van openbare orde en veiligheid aangevuld met een subjectieve norm, namelijk het gegeven van 'sociale veiligheid'. Het is in het wetsvoorstel niet duidelijk wat 'sociale veiligheid' inhoudt. Duidelijk is wel dat hierover binnen ons land verschillend wordt gedacht (zie het kamerdebat waar dit ter sprake kwam). Een bepaald liberaal gedachtegoed lijkt de norm voor iedereen te worden als het gaat om de vraag wat veilig en onveilig is.

Door dit wetsvoorstel worden fundamentele grenzen overschreden. Dat geldt het privé domein als het gaat om niet religieuze organisaties waar ouders hun kinderen naar toe laten gaan. Voor wat

betreft de kerk, doorbreekt de overheid de scheiding tussen kerk en staat. Uiteindelijk gaat het immers om de vraag: wat mag wél en wat mag niet onderwezen worden in het kerkelijke onderwijs en wat zijn de consequenties hiervan. De scheiding van kerk en staat is in de Nederlandse situatie allereerst bedoeld om de kerk te beschermen tegen de staat (zie: drs. L.C. van Drimmelen, prof. dr. mr. T.J. van der Ploeg, Kerk en recht. Utrecht: Lemma, 2004. Hoofdstuk 3). Die bescherming wordt hiermee doorbroken. Klassieke grondrechten en rechtsstatelijkheid zijn van groot belang en dienen zeker door de rijksoverheid gehandhaafd en gerespecteerd te worden. Dit wetsvoorstel past daar in geen geval in.

Verder hebben wij bezwaar tegen:

- Het 'klik-systeem' eenieder kan zomaar een melding doen. Dat geeft per definitie een onveilige werksituatie;
- De onduidelijke rechtsgang tegen een aangeklaagde waarbij rechtsbeginselen niet gewaarborgd zijn. Bijvoorbeeld: het feit dat er een onderzoek kan worden ingesteld zonder dat betrokkene hiervan afweet (waar is de noodzakelijke transparantie, de onafhankelijkheid van de beoordelaar en het beginsel van 'hoor-wederhoor');
- De adviescommissie die een oordeel gaat geven over de aard van het onderwijs. Deze commissie zal zich in religieuze situaties moeten inlaten met theologische en daarmee geloofsinhoudelijke overwegingen;
- De aanwijzingen die een minister kan geven aan iemand die informeel onderwijs geeft. De overheid heeft niet de bevoegdheid om iemand die kerkelijk onderwijs geeft uit zijn kerkelijke ambt of zijn kerkelijke functie te ontslaan. Die bevoegdheid komt alleen toe aan de kerk zoals voortvloeit uit artikel 2:2 BW.

Als kerkenraad verzoeken we u dan ook dringend om dit wetsvoorstel in te trekken.

Wij wensen u wijsheid van God toe en zullen met regelmaat voor u bidden.

Met vriendelijke groet,

Kerkenraad Hersteld Hervormde gemeente te Poederoijen & Loevestein

Ds. P.D. van den Boogaard, *preses*

ouderling F.J. Bok, *scriba*